

Maankäyttösektorilla on paljon päästövähennysmahdollisuuksia

Metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketti, 24.9.2024 Helsinki

RAISA MÄKIPÄÄ, Ilmastopaneelin varapuheenjohtaja

Tutkimusprofessori, Luonnonvarakeskus

Ilmastopaneelin huomioita esitetystä toimenpidepaketista

- Metsien kasvun lisäämisen ja hiilivarastojen kasvattamisen kaikki esitetyt toimet perusteltuja ja hillitsevät ilmastonmuutosta.
- Suuri osa näistä ilmastonmuutoksen hillintämahdollisuuksista on tunnettu jo pitkään (mm. Lehtonen ym. 2021, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-152-3>), mutta niiden täysimääräistä toimeenpanoa ei ole vauhditettu sääntelyllä (esim. metsälaki), taloudellisilal kannustimilla (esim. KEMERA ja METKA) eikä vahvalla informaatio-ohjauksella (esim. metsänhoitosuosituksset).
 - Toimeenpanon jouduttaminen on tarpeellista.
- Osa esitetyistä metsien kasvua lisäävistä ja hiilivarastoa kasvattavista toimista on metsänomistajalle taloudellisesti kannattavia, mutta informaatio-ohjaus ja taloudelliset kannusteet (esim. metsänhoitoyhdistysten toteuttama neuvonta, kunnostusojituksen KEMERA-tuki ja verovähennysoikeus) ovat ohjanneet metsänomistajaa vähemmän kannattavaan ja samalla ympäristöä kuormittavaan metsänkasvatukseen.
 - Taloudellisesti kannattavia ovat esimerkiksi metsien lannoitus, ojitusten välttäminen ja runsasravinteisten turvemaametsien jatkuvapeitteinen kasvatus, taimikon ripeä perustaminen ja taimikonhoidon oikea-aikaisuus, joten toteutuksen mahdollistamiseen ei tarvita edes uutta rahoitusta.
 - Sen sijaan tarvitaan ympäristölle haitallisten toimien säätelyä (esim. ojituksen luvanvaraisuus) ja tukien purkua.

Ilmastopaneelin huomioita esitetystä toimenpidepaketista

- Toimenpiteistä puuttuu suoraan hakkuumääriin vaikuttavat toimet sekä suojelualueiden perustamisen vaikutus
 - Suomen metsien hiilinielun vuosittainen vaihtelu selittyy suurelta osin hakkuiden määrän vaihtelulla: mitä suuremmat hakkuut sitä pienempi hiilinielu (esim. Silfver ym. 2024. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-869-0>).
 - Hakkuiden rajoittaminen lisää puuston kasvua ainakin tulevien parin vuosikymmenen ajan (esim. PEIKKO-skenaario Koljonen ym. 2024 PEIKKO-skenaario <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-219-0>; Vauhkonen ym. 2024. Suomen ja EU:n metsien kehitysskenaario. Metsäbiotalouden tiedepaneeli 2/2024. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-65456-1-5>
 - Nykyistä ja kasvavaa hakkuumäärää ei voi ylläpitää heikentämättä hiilinielua ja metsäluonnon monimuotoisuutta.
 - Kasvava hakkuumäärä lisää myös turvemaiden hakkuita, minkä seurauksena vesistökuormitus kasvaa ja vesistöjen käyttöarvo pienenee.
 - Suojelualueiden perustaminen lisää metsien hiilivarastoa, koska metsätalouden käytöstä poistuvan metsän hiilivarasto on keskimäärin suurempi kuin talousmetsäkäytössä olevan. Jos suojellaan 6 000 ha vuodessa on saavutettavissa noin 0,2 Mt CO₂ ekv vuosittainen lisäys metsien hiilinieluun vuoteen 2025 mennessä (Lehtonen ym. 2021).

Kiitos!

RAISA MÄKIPÄÄ
raisa.makipaa@luke.fi

ILMASTOPANEELI
info@ilmastopaneeli.fi

